

Fjärr- och distansundervisning

- Vilka möjligheter till fjärr- och distansundervisning finns idag?
- Och vilka möjligheter behövs?

Närundervisning

Undervisning där elever och lärare delar både tid och rum.

Fjärrundervisning

Interaktiv undervisning som bedrivs med informations- och kommunikationsteknik där elever och lärare är åtskilda i rum men inte i tid.

Distansundervisning

Interaktiv undervisning som bedrivs med informations- och kommunikationsteknik där elever och lärare kan vara åtskilda i både tid och rum

Entreprenad

En huvudman inom skolväsendet sluter avtal med någon annan om att denne ska utföra uppgifter inom den utbildning som huvudmannen ansvarar för. Huvudmannen behåller huvudmannaskapet för uppgifter som utförs på entreprenad.

Fjärrundervisning idag

- Modersmålsundervisning
- Teckenspråk
- Samiska i sameskolan
- Moderna språk (inte på entreprenad)
- Integrerad samisk undervisning
- Studiehandedning på modersmålet
- Skolverkets försöksverksamhet i fler ämnen (inte på entreprenad, avslutas i juni 2018)

Distansundervisning idag

- Inte tillåtet i grundskolan
- För grundskoleelever som bor utomlands finns Sofia Distans som alternativ
- Korrespondensgymnasiet i Torsås med tillfällig förordning

Varför fjärrundervisning?

- Erbjuder ett allsidigt utbildningsutbud i hela landet
- Rekryteringsutmaningar
- Små elevgrupper
- Stora geografiska avstånd
- Möta elevers intressen och behov

Varför distansundervisning?

- Särskilt stöd till elever av medicinska, psykiska eller sociala skäl
- Alternativ till undervisning i hemmet vid sjukdom
- Bidrar till att fler fullföljer en gymnasieutbildning
- Gymnasieskolan är en frivillig skolform – eleverna bör få välja studieform

Några förslag, fjärrundervisning

- Gäller grundskolan, grundsärskolan, specialskolan, sameskolan, gymnasieskolan och gymnasiesärskolan
- Tillåtet under vissa förutsättningar, även på entreprenad
- Endast huvudmän
- Modersmålsundervisning från årskurs 1, moderna språk från årskurs 6
- Övriga ämnen, utom praktiskt-estetiska, i årskurs 7-9 i grundskolan och grundsärskolan, årskurs 8-10 i specialskolan samt i gymnasieskolan och gymnasiesärskolan

Forts. fjärrundervisning

- Skolverket, föreskrifter om vilka kurser i gymnasieskolan
- Begränsning av mängden fjärrundervisning
- Handledare i klassrummet, åtgärder för trygghet och studiero
- Nuvarande regler för vuxenutbildningen kvarstår

Utredningens bedömning om LOU

- Utbildning inom skolväsendet är icke-ekonomiska tjänster av allmänt intresse – behöver inte upphandlas enligt lagen om offentlig upphandling (LOU) vid entreprenad
- SKL delar utredningens bedömning

Några förslag, distansundervisning

- Skollagens krav på behörighet och legitimation gäller
- Total undervisningstid gäller inte. Läraren har regelbunden direktkontakt med eleven
- Huvudmannen ansöker hos Skolinspektionen för att godkännas som utförare
- Särskilt stöd i grundskolan och grundsärskolan i årskurs 7-9 samt årskurs 8-10 i specialskolan – medicinska, psykiska, sociala skäl
- Gymnasieutbildning – medicinska, psykiska, sociala skäl eller andra särskilda skäl

Forts. distansundervisning

- Samtliga ämnen, kurser och program i gymnasieskolan och gymnasiesärskolan
- Riksrekrytering till gymnasieutbildning
- Huvudmannen för sökt utbildning prövar om eleven är behörig och ska tas emot
- Hemkommunen lämnar bidrag till huvudmannen
- Eleven har rätt till ersättning för resor, kost och logi
- Rätt att fullfölja som reguljär utbildning om hemkommunen erbjuder den

SKL tycker att...

- Fjärrundervisning bör tillåtas i alla årskurser.
- Huvudmannen bör få avgöra i vilka ämnen fjärrundervisning ska få användas.
- Fjärrundervisning bör även tillåtas utifrån elevens eget behov.
- Distansundervisning bör tillåtas som särskilt stöd i gymnasieskolan.
- Huvudmannen för elevens skola bör få ge distansundervisning.
- Elever bör få välja att läsa gymnasieutbildning på distans.
- Möjligheterna till närundervisning på entreprenad bör öka.
- [SKLs remissyttrande](#)
- [SKLs skollogg](#)

Ökade möjligheter – när?

- Slutbetänkandet [Entreprenad, fjärrundervisning och distansundervisning \(SOU 2017:44\)](#) lämnades 30 maj 2017
- Remissrunda i början av hösten
- Tidsplan för proposition är inte klar
- Förslagen om fjärrundervisning tänkta att träda i kraft 1 juli 2018
- Förslagen om distansundervisning tänkta att träda i kraft 1 juli 2020
- Risk att förslagen skjuts framåt i tid...

Hinder idag

- Juridik
- Motstånd mot förändring hos olika aktörer
  - Bristande förståelse för behoven
  - Misstro vad gäller kvalitet
  - Okunskap om hur det fungerar i praktiken
  - Rädsla för konsekvenserna

Frågor?

Åsa Ernestam

asa.ernestam@skl.se

